Versenypártolás

• 2017-ben 104 előterjesztés érkezett a GVH-hoz véleményezésre közigazgatási egyeztetés keretében.

• A Hivatal a jogszabálytervezetek közül 25 előterjesztéshez – a kormányportálon az év során közzétett jogszabálytervezetek közül pedig további 6 esetben – tett észrevételt, vagy javaslatot korrekcióra. Ezek jelentős része 2017-ben a Hivatal működési környezetét meghatározó verseny- és eljárásjogi, államháztartási és végrehajtási szabályok megváltoztatásához, a kodifikáció minőségének javításához, a másik csoportja a különféle kormányzati stratégiaalkotáshoz kapcsolódott. Az észrevételek kisebb hányada volt összefüggésben a verseny szabályozási környezetének versenybarátabb kialakításával, az adminisztrációs terhek csökkentésével, vagy a fogyasztói döntéshozatal körülményeinek javításával.

A versenykultúra fejlesztése

• A Hivatal a versenykultúra-fejlesztési tevékenysége keretében mind a közbeszerzéseken potenciálisan résztvevő vállalkozások, mind a közbeszerzési pályázatok kiírói ismereteit igyekszik bővíteni annak érdekében, hogy időben felismerjék azokat a jeleket, amelyek kartellre utalhatnak. A „Hogyan maradjon tiszta?" című, ajánlattevőknek szánt füzet megjelenésével indult kiadványsorozat 2017-ben egészült ki a „Kartellgyanús közbeszerzés?" című tájékoztató füzettel és a hozzá kapcsolódó tananyaggal, amelyek az ajánlatkérőket segítik a kartellek felismerésében és a hatóság vizsgálatainak támogatásában, valamint a közbeszerzési eljárásoknak a kartellezés számára kedvezőtlen kialakításában.

• A GVH a Magyar Versenyjogi Egyesülettel együttműködésben 2017 nyarán másodszor szervezte meg a hagyományteremtő céllal útjára indított „Magyar Versenyjogi Fórum" elnevezésű szakmai konferenciát.

A Gazdasági Versenyhivatal beszámolóját az Országgyűlés részére megtalálja honlapunkon: http://gvh.hu/gvh/orszaggyulesi_beszamolok.

Gazdasági Versenyhivatal
1054 Budapest, Alkotmány u. 5. • Telefon: (06-1) 472-8851 • E-mail: ugyfelszolgalat@gvh.hu • www.gvh.hu

illusztrációs elemek: Freepik.com

Gazdasági Versenyhivatal

ÖSSZEFOGLALÓ A GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL 2017. ÉVI ORSZÁGGYŰLÉSI BESZÁMOLÓJÁRÓL

„A versenyhivatalok a piacgazdaság fontos mozgatórugói. Tevékenységük elősegíti a tiszta piaci viszonyok létét, s így végső soron hozzájárulnak a fogyasztói jólét növekedéséhez."

Dr. Juhász Miklós / a Gazdasági Versenyhivatal elnöke

2017. évi célok

• kartellek elleni küzdelem

• összefonódás-bejelentéses eljárások minél gyorsabb és hatékonyabb lezárása

• az adatalapú gazdasághoz köthető tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feltárása

• sérülékeny, az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztók védelme

• kis- és középvállalkozások versenyjogi megfelelés irányába történő terelése

• versenykultúra folyamatos fejlesztése

• jogkövető magatartás elősegítése a jogalkalmazást elősegítő intézkedésekkel, illetve a Hivatal eljárásaival kapcsolatos tájékoztatások és „soft law" típusú eszközök kibocsátásával

• honlap-fejlesztés; ennek keretében elektronikus úton biztosított iratbetekintés a Virtuális Adatszoba megnyitásával

• a Hivatal szervezeti kultúrája, munkafolyamatai és belső kontrollrendszere fejlesztése

• versenypártolás keretében a jogszabálytervezetek, és a GVH észrevételei figyelembe vételének nyomon követése

A GVH feladatai

A GVH tevékenysége alapvetően három pilléren nyugszik. A jogalkalmazói, versenyfelügyeleti feladatai mellett, munkájának fontos részét képezi a versenypártolás és a versenykultúra fejlesztése is.

I. pillér

Versenyfelügyelet

A versenyfelügyeleti eljárások - beleértve a panaszos és bejelentéses eljárásokat, valamint a fúziós hatósági bizonyítványok kiadását - a GVH munkájának túlnyomó többségét teszik ki.

A GVH

- fellép a kartellekkel, valamint az olyan tisztességtelen és versenykorlátozó piaci magatartásokkal szemben, amelyek a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozzák, vagy ilyen hatást fejtenek ki,
- fellép olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek visszaélnek a gazdasági erőfölényükkel,
- ellenőrzi az összefonódásokat,
- fogyasztóvédelmi tevékenysége keretében fellép a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben, amennyiben azok a verseny érdemi befolyásolására alkalmasak.

II. pillér

Versenypártolás

A GVH hozzájárul a versenybarát szabályozási környezet kialakulásához, a verseny széles körű elfogadottságához. E körben hivatalból véleményezi a feladat- és hatáskörét érintő, a versenyt korlátozó vagy a verseny feltételeit befolyásoló, valamint az árakra vagy az értékesítési feltételekre vonatkozó előírásokat tartalmazó szabályozási koncepciókat, jogszabálytervezeteket az önkormányzati rendeletek kivételével.

III. pillér

Versenykultúra fejlesztése

A GVH segíti a fogyasztók és a vállalkozások tudatos piaci magatartását, ezzel is hozzájárulva a verseny, valamint a tudatos fogyasztói döntéshozatal közgazdaságtani és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet fejlődéséhez.

Javaslatok az Országgyűlés részére

1.

A GVH ismételten javasolja az Országgyűlésnek az üdülési jogok piacára vonatkozó szabályok újragondolását.

2.

A kéretlen, kereskedelmi célú telefonos megkeresések visszaszorítása érdekében ún. „Do Not Call”-nyilvántartás jogszabályi létrehozása, amelyben a fogyasztók telefonszámuk regisztrálásával egyértelműen kifejezhetik: nem kívánják, hogy értékesítési céllal felhívják őket. A kívánságot figyelmen kívül hagyó vállalkozásokkal szemben visszatartó erejű szankciók alkalmazása.

3.

A Versenytörvény módosítása annak érdekében, hogy jogsértőnek minősüljön versenytárshoz olyan felhívást intézni, amely versenyjogot sértő magatartás megvalósítására irányul.

2017. évi számok és eredmények

2017-ben indult eljárások

- Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat: **19 ügy**
- Összefonódások ellenőrzése: **61 ügy**
- Versenykorlátozó megállapodás: **10 ügy**
- Erőfölénnyel való visszaélés: **5 ügy**

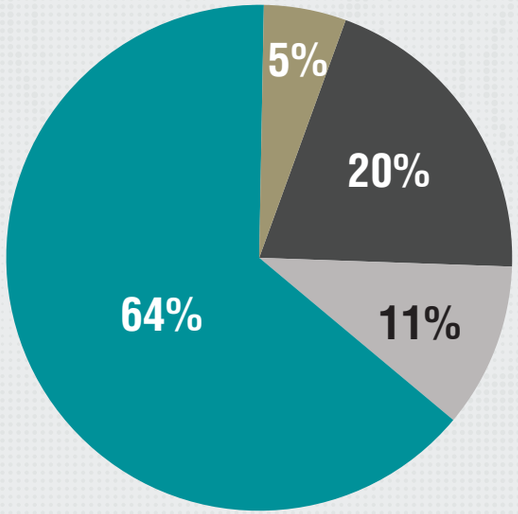

2017-ben lezárt eljárások

- Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat: **30 ügy**
- Összefonódások ellenőrzése: **63 ügy**
- Versenykorlátozó megállapodás: **12 ügy**
- Erőfölénnyel való visszaélés: **4 ügy**

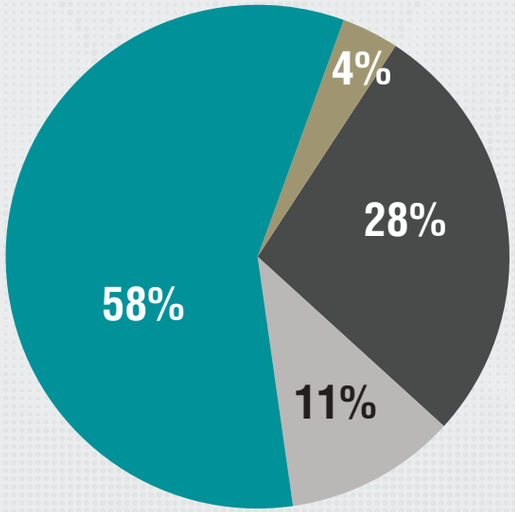

Összefonódások ellenőrzése

• Az összefonódások ellenőrzésére vonatkozó, 2017. január 15-étől hatályos törvénymódosítás alapján az eddigi kérelmes eljárást bejelentéses rendszer váltotta fel. Módosultak a bejelentési küszöbszámok, illetve csökkent a versenyfelügyeleti eljárást nem igénylő tranzakciók igazgatási szolgáltatási díja és ügyintézési határideje. Ugyanakkor a GVH számára lehetővé vált olyan kisebb értékű tranzakciók vizsgálata, amelyek esetében felmerül, hogy az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt. A Hivatal emellett immár fúziós eljárásokban is alkalmazhatja az értesítés nélküli helyszíni szemle intézményét – erre egy alkalommal sor is került a 2017. évben.

• Az új szabályozás hozzájárult ahhoz, hogy az összesen 33 egyszerű megítélésű fúziós eljárás – melyek esetében nem volt szükség versenyfelügyeleti eljárás indítására – átlagban 5 nap ügyintézési időt eredményezzen. Teljes körű eljárás lefolytatására két esetben került sor. Az egyik összefonódás esetében a részletes vizsgálatok alapján a GVH beavatkozása, vagyis feltétel kiszabása vált szükségessé a káros versenyhatások elkerülése érdekében.

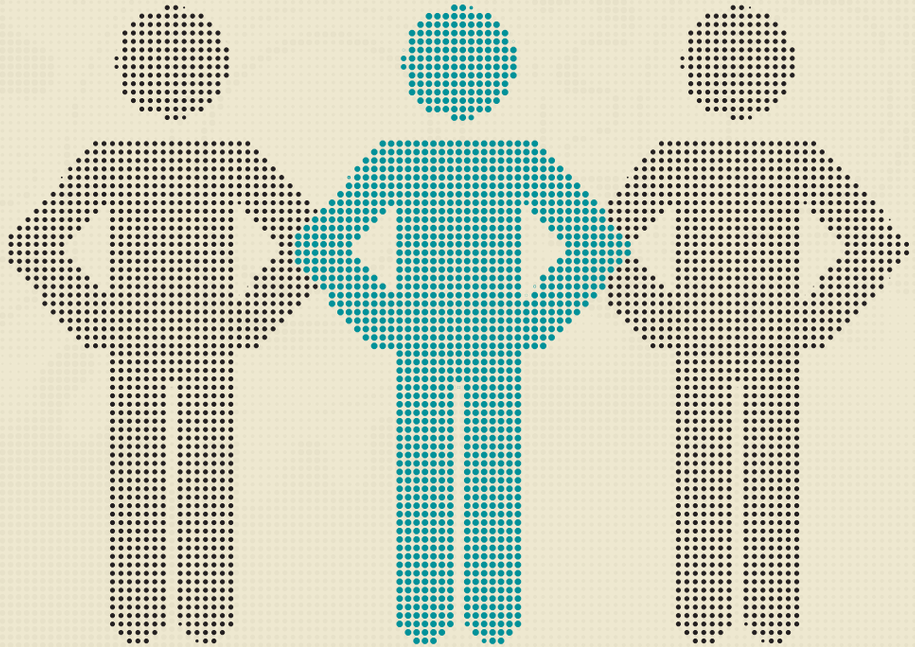

Versenykorlátozó megállapodások

A GVH 2017-ben 12 versenykorlátozó megállapodással kapcsolatos eljárásban hozott döntést. A korábbi évekhez hasonlóan a kartellezésekkel kapcsolatos jelzések, panaszok, bejelentések 60-65%-a különböző közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben érkezett a Hivatalhoz, elsősorban az uniós finanszírozású programokhoz kapcsolódó közbeszerzések kapcsán. Ezen bejelentések kb. 70%-a az ajánlatkérőtől jött.

A korábbi évekhez képest szokatlanul sok, összesen 10 engedékenységi kérelem érkezett a GVH-hoz. Az engedékenységi kérelem keretei között tanúsított együttműködés a bírság kiszabásának mellőzését vagy jelentős csökkentését eredményezheti, továbbá a kartellezés miatt esetlegesen megindított büntetőeljárásban is lényegesen kedvezőbb helyzetbe kerülnek a vállalkozásokhoz kapcsolható személyek.

Erőfölénnyel való visszaélés

Egy vállalkozás akkor van erőfölényes helyzetben, ha az érintett piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül tud működni, anélkül, hogy döntései során érdemben tekintettel kellene lennie rájuk. Önmagában az erőfölény meglétét nem tiltja a Versenytörvény: ami tiltott, az a vállalkozás erőfölényes helyzetével való visszaélés. Az erőfölényben levő vállalkozások a többiekhez képest fokozott felelősséggel bírnak az adott piacon.

A GVH 2017-ben 4 erőfölénnyel való visszaélés tárgyában indított eljárásban hozott döntést, amelyek közül egy esetben kötelezettségvállalás elfogadására került sor, három esetben pedig az eljárás vizsgálati szakban került megszüntetésre.

Fogyasztóvédelmi ügyek

- 2017-ben a GVH a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok témakörében 30 eljárást zárt le. A Hivatal kiemelt figyelmet szentelt az adatalapú gazdasághoz köthető tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feltárására, s változatlanul prioritásként kezelte a sérülékeny, az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztók védelmét is.
- A GVH 2017 novemberében #GVH#Megfeleles#Velemenyvezer címmel útmutatót tett közzé, amelyben az egyes online tartalmakat, posztokat közzétevők számára kíván segítséget nyújtani a fogyasztók tudatosságának növelése mellett. A Hivatal ugyanis több esetben észlelte, hogy egyes online tartalmaknál, posztoknál elmaradt annak feltüntetése, hogy azok megjelenéséért a közzétevőjük ellenszolgáltatásban részesült. A GVH döntéseivel és az útmutatóval ahhoz kívánt segítséget nyújtani, hogy a fogyasztók számára is egyértelmű legyen a hirdető és a terméket népszerűsítő személy közötti gazdasági érdekeltség.
- A Hivatal 2017 elején digitális stratégiai munkacsoportot hozott létre, melyet a digitális piacok dinamikája, a kereslet és a kínálat speciális jellemzői és a fogyasztói ügyleti döntések különleges volta indokoltak. A digitális világban a látens, illetve a fogyasztók számára nem szembetűnő sérelmek aránya valószínűsíthetően igen magas. Ezen a területen ugyanis éles információs aszimmetria figyelhető meg, különös tekintettel magára az információs zajra, a technológiai fejlődés dinamikájára, az igénybe vett szolgáltatások gyorsaságára, összetettségére is.

Piacelemzési eljárás

A Hivatal 2017. május 10-én hozta nyilvánosságra a magyarországi új személy- és kishaszongépjárműforgalmazás és - javítás piacai, valamint a kapcsolódó biztosítási piac működését vizsgáló piacelemzési tanulmányát. Az elemzés nem tárt fel olyan piaci zavart, amely versenyfelügyeleti eljárással orvosolható lenne, azonban különböző, a versenyviszonyokat érintő piaci problémákat azonosított. Ezek alapján a GVH megfontolásra javasolta a gépjárművek forgalomba helyezésével kapcsolatos egyes költségek csökkentését, továbbá a KGFB piacon a kampányidőszak visszavezetését. A Hivatal a piaci szereplők részére is ajánlást fogalmazott meg: javasolta, hogy megfelelési törekvéseik kialakítása során fokozottabban kövessék nyomon a Hivatal döntéseit és a versenyjogi gyakorlat alakulását.

Ágazati vizsgálat

A GVH 2017. január 20-án indította meg ágazati vizsgálatát a bankkártya-elfogadás piacán, mert észlelte, hogy a bankkártya-elfogadást biztosító vagy biztosítani kívánó, kisméretű kereskedők kedvezőtlenebb, a szolgáltatást nyújtó pénzforgalmi szolgáltatók felé fizetendő díjakkal (elsősorban magasabb kereskedői jutalékkal) szembesülnek, mint a nagyobb méretű kereskedők. Az ágazati vizsgálat megindítását hosszas előkészítő munka előzte meg, amelynek részeként a GVH konzultációkat folytatott a Magyar Nemzeti Bank képviselőivel. A Hivatal az ágazati vizsgálat során gyűjtött adatok és információk alapján jelentést készít, amelyet a honlapján közzétesz.